

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Факультет економіки, соціальних технологій та туризму

Кафедра інтелектуальних систем та цифрових технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-педагогічної роботи

Ігор ЧОРНОДІД

«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK2

Методологія наукових досліджень

Освітньо-професійна програма

«Професійна освіта. Управління інформаційною безпекою»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь знань А Освіта

Денна та заочна форми навчання

Мова викладання — українська

Київ 2026

Відомості про розроблення і погодження

Укладач і викладач: Бацуровська Ілона Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор

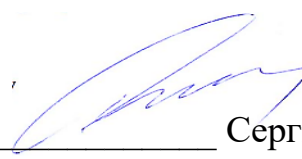
Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри інтелектуальних систем та цифрових технологій

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року.

Завідувач кафедри _____ Ганна КАШИНА

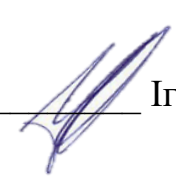
Рекомендовано Вченою радою факультету економіки, соціальних технологій та туризму.

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року.

Декан факультету _____ Сергій ШОЛУДЧЕНКО

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 року.

Голова ради _____ Ігор ЧОРНОДІД

© АПСВіТ, 2026 рік

© Ілона БАЦУРОВСЬКА, 2026 рік

1 Опис освітнього компонента

Показник	Зміст
Статус	Обов'язковий освітній компонент
Обсяг	3 кредити ЄКТС; 90 годин
Семестр	1
Форма контролю	Екзамен
Розподіл годин	Денна: Л 20; С 10; СР 60. Заочна: Л 12; С 6; СР 72.
Підсумковий продукт	Протокол педагогічного дослідження з оглядом джерел, моделлю, інструментарієм і планом управління даними.

2 Мета завдання та місце компонента

Сформувати здатність проєктувати й обґрунтовувати педагогічне дослідження у сфері цифрового освітнього середовища та інформаційної безпеки, добирати методи, працювати з джерелами і даними та формулювати доказові висновки.

Завдання конкретизуються через такі професійні дії: сформулювати проблему безпеки цифрового навчання та побудувати логічну схему дослідження; укласти матрицю огляду п'яти джерел та обґрунтувати добір матеріалів; порівняти два можливі дизайни дослідження та обґрунтувати вибір одного з них.

2.1 Передумови та наступність

Базові вміння академічного письма, пошуку джерел і користування цифровими засобами. Паралельне вивчення ОК3, ОК7 та ОК8 дозволяє конкретизувати предмет дослідження; ці компоненти не встановлюються як формально завершені передумови першого семестру.

Забезпечує методологічну основу ОК11 та ОК12; дослідницький задум використовується без повторного зарахування вже виконаної роботи.

3 Заплановані компетентності та результати навчання

Коди й формулювання наведено за матрицями чинної робочої редакції ОПП. Компонент робить внесок у зазначені результати; їх досягнення перевіряється сукупністю передбачених програмою завдань. Інтегральна компетентність реалізується через виконання комплексного професійного завдання.

Код	Компетентність
ІК	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру і проблеми у професійній освіті.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
СК1	Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.
СК4	Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.
СК9	Здатність забезпечувати академічну доброчесність, цифрову етику та відповідальне використання цифрових технологій і штучного інтелекту в професійній освіті.

3.1 Результати та докази їх досягнення

Результат навчання за ОПП	Доказ у межах компонента
РН1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.	Обґрунтування концептуальних засад рішення та пояснення використаних наукових підходів.
РН8. Здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.	Перевірений огляд джерел, стратегія пошуку та критичне зіставлення відомостей.
РН9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти.	Модель освітнього процесу або досліджуваної ситуації з явними припущеннями та способом перевірки.

Результат навчання за ОПП	Доказ у межах компонента
РН12. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та цифрової етики, відповідально використовувати цифрові технології й штучний інтелект, забезпечувати прозорість, безпеку та етичне управління освітніми даними.	План роботи з даними, перевірені посилання та декларація використання цифрових і AI-інструментів.

4 Зміст програми

Тема 1 Проблема і логіка педагогічного дослідження

Об'єкт, предмет, мета, завдання та дослідницькі питання. Відмінність освітньої проблеми від технічної несправності. Відповідність тверджень наявним даним. Критерії практичної значущості й дослідницької новизни.

Очікувана дія: Сформулювати проблему безпеки цифрового навчання та побудувати логічну схему дослідження.

Тема 2 Пошук та критичний огляд джерел

Стратегія пошуку, критерії включення і виключення джерел, перевірка бібліографічних відомостей. Аналітичний синтез замість переказу. Академічне цитування, робота з менеджером посилань і протоколювання пошуку.

Очікувана дія: Укласти матрицю огляду п'яти джерел та обґрунтувати добір матеріалів.

Тема 3 Дизайн і методи дослідження

Кількісна, якісна та змішана стратегії. Педагогічний експеримент, дослідження випадку, спостереження, інтерв'ю та експертне оцінювання. Узгодження методу з питанням, доступними ресурсами й етичними обмеженнями.

Очікувана дія: Порівняти два можливі дизайни дослідження та обґрунтувати вибір одного з них.

Тема 4 Операціоналізація та моделювання

Перетворення понять на критерії, показники й спостережувані дії. Побудова моделі освітнього процесу, визначення змінних і припущень. Валідність інструменту, надійність вимірювання та пілотування.

Очікувана дія: Розробити модель і рубрику оцінювання цифрової або інформаційно-безпекової компетентності.

Тема 5 План даних та дослідницька етика

Мінімізація й знеособлення даних, інформування учасників, керування доступом та строками зберігання. Академічна доброчесність, документування використання ІІІ. Відмежування синтетичних даних від емпіричних спостережень.

Очікувана дія: Скласти план управління даними і проаналізувати етичний ризик обраного дизайну.

Тема 6 Аналіз і представлення результатів

Описова статистика, якісний аналіз і зіставлення альтернативних пояснень. Ефект, невизначеність та обмеження вибірки. Відтворюваний звіт, узгодження висновків із питанням дослідження та план апробації.

Очікувана дія: Захистити дослідницький протокол і продемонструвати аналіз невеликого навчального набору даних.

5 Тематичний план та розподіл годин денної форми

№	Тема	Л	П	Лб	С	СР	Разом
1	Проблема і логіка педагогічного дослідження	4	0	0	2	9	15
2	Пошук та критичний огляд джерел	4	0	0	2	9	15
3	Дизайн і методи дослідження	4	0	0	2	9	15
4	Операціоналізація та моделювання	4	0	0	2	9	15
5	План даних та дослідницька етика	2	0	0	1	12	15
6	Аналіз і представлення результатів	2	0	0	1	12	15
Разом		20	0	0	10	60	90

Л — лекції; П — практичні заняття; Лаб — лабораторні заняття; Сем — семінарські заняття; СР — самостійна робота. Обсяг індивідуального завдання, підготовки до контролю й опрацювання джерел враховано у СР. Додаткові години понад план не встановлюються.

6 Практичні завдання та організація виконання денної форми

Завдання семінарських занять відповідають тематичному плану. Після уточнення умов і критеріїв здобувач виконує завдання, представляє результат та враховує зворотний зв'язок. До портфоліо подаються визначений продукт,

коротке обґрунтування й посилання на джерела. Підготовка та доопрацювання входять у години самостійної роботи.

№	Завдання під керівництвом викладача	Продукт до портфоліо	Год.
1	Сформулювати проблему безпеки цифрового навчання та побудувати логічну схему дослідження.	Паспорт і логічна схема дослідження.	2
2	Укласти матрицю огляду п'яти джерел та обґрунтувати добір матеріалів.	Матриця огляду та протокол пошуку.	2
3	Порівняти два можливі дизайни дослідження та обґрунтувати вибір одного з них.	Порівняння дизайнів і обґрунтований вибір.	2
4	Розробити модель і рубрику оцінювання цифрової або інформаційно-безпекової компетентності.	Модель, рубрика та план пілотування.	2
5	Скласти план управління даними і проаналізувати етичний ризик обраного дизайну.	План управління даними й інформаційний лист.	1
6	Захистити дослідницький протокол і продемонструвати аналіз невеликого навчального набору даних.	Дослідницький протокол і демонстрація аналізу.	1

7 Самостійна робота та індивідуальне завдання денної форми

Тема	Завдання для самостійного опрацювання	Години
1	Підготувати паспорт дослідження з альтернативними формулюваннями питання.	9
2	Розширити пошук за двома базами, зберегти запити й пояснити межі огляду.	9
3	Описати процедуру, учасників, етапи та потенційні чинники змішування.	9

Тема	Завдання для самостійного опрацювання	Години
4	Підготувати інструментарій і план перевірки його придатності.	9
5	Підготувати інформаційний лист учасника та декларацію використаних цифрових інструментів.	12
6	Відредагувати протокол після рецензування та сформулювати план магістерського дослідження.	12
Разом		60

7.1 Комплексне індивідуальне завдання

Протокол педагогічного дослідження з оглядом джерел, моделлю, інструментарієм і планом управління даними.

Об'єкт обирається з трьох рівноцінних варіантів: заклад професійної освіти; фаховий коледж; центр навчання дорослих або корпоративний навчальний підрозділ. Викладач погоджує складність і доступність матеріалів. Можна запропонувати власний об'єкт за однакових вимог до результату.

Завдання виконується поступово в межах тематичної СР: постановка проблеми; пошук та перевірка щонайменше п'яти релевантних джерел; розроблення продукту; обґрунтування рішень; оцінювання обмежень; представлення результату. Підтвердженням є продукт і пояснювальна записка орієнтовно 4–6 сторінок без додатків.

8 Методи навчання та зворотний зв'язок

Проблемне пояснення, аналіз професійних ситуацій, демонстрація, робота з першоджерелами, взаємне рецензування, індивідуальні консультації та рефлексія.

Викладач або керівник надає зворотний зв'язок за критеріями до остаточного подання продукту. Командні вправи супроводжуються індивідуальним поясненням внеску. Альтернативний формат подання погоджується за умови перевірки тих самих результатів навчання.

9 Контрольні заходи та критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Наведений розподіл є пропозицією цієї робочої програми для погодження кафедрою, а не твердженням про вже затверджене загальноакадемічне правило. Форми підсумкового контролю відповідають переліку ОК та навчальному плану. До початку навчання здобувач отримує затверджені критерії і розподіл балів.

9.1 Семестровий екзамен

Вид роботи	Розрахунок	Максимум
Тематичні навчальні продукти	6×7	42
Дві модульні перевірки	2×8	16
Індивідуальний продукт і пояснення	1×12	12
Екзамен	3×10	30
Разом		100

Для двосеместрових компонентів ця таблиця застосовується до другого семестру. Для односеместрових — до семестру їх вивчення. За кожний тематичний продукт: відповідність завданню — 2; коректність — 2; аргументація — 2; якість подання — 1 бал. Модульна перевірка містить 10 завдань по 0,8 бала. Індивідуальний продукт: обґрунтування — 4; виконання — 4; захист і висновки — 4 бали.

Приклад структури екзаменаційного завдання

1. Обґрунтувати дослідницьке питання і вибір дизайну для вивчення кібергігієни здобувачів. Максимум — 10 балів.

2. Запропонувати критерії, інструментарій і план аналізу для заданого педагогічного випадку. Максимум — 10 балів.

3. Захистити план даних, пояснити етичні ризики й обмеження висновків. Максимум — 10 балів.

У кожній частині екзамену оцінюються: коректність змісту — до 4 балів; обґрунтованість рішення — до 3; самостійність відповіді, ясність і пояснення обмежень — до 3. Максимум — 30 балів. Вихідні матеріали й очікувані результати варіантів мають бути рівноцінними.

Питання для підготовки та самоконтролю

1. Поясніть зміст теми «Проблема і логіка педагогічного дослідження» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

2. Поясніть зміст теми «Пошук та критичний огляд джерел» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

3. Поясніть зміст теми «Дизайн і методи дослідження» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

4. Поясніть зміст теми «Операціоналізація та моделювання» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

5. Поясніть зміст теми «План даних та дослідницька етика» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

6. Поясніть зміст теми «Аналіз і представлення результатів» та обґрунтуйте спосіб виконання відповідного практичного завдання.

Шкала оцінювання

Бали	ECTS	Екзамен або захист	Залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
80–89	B	Добре	Зараховано
70–79	C	Добре	Зараховано
60–69	D	Задовільно	Зараховано
50–59	E	Задовільно	Зараховано
35–49	FX	Незадовільно; повторне складання	Не зараховано
0–34	F	Незадовільно; повторне вивчення	Не зараховано

Інтервали відтворено за наданими зразками робочих програм. У разі зміни локальної шкали застосовується чинний затверджений акт Академії. Для атестації рішення та можливість повторного проходження визначаються також локальним положенням про атестацію.

10 Організаційні правила та академічна доброчесність

Строки подання робіт і контрольні дати повідомляються на початку компонента. Пропущене заняття або невиконаний етап відпрацьовується шляхом подання рівноцінного продукту та його пояснення. Відвідування саме по собі не є окремим доказом досягнення результату навчання. У разі об'єктивних перешкод погоджується індивідуальний графік.

До поточного та підсумкового контролю подаються власні роботи з коректними посиланнями. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація даних, фальсифікація результатів і привласнення чужого внеску. Перевірка текстових збігів доповнюється змістовним розглядом; автоматичний показник не є самостійним доказом порушення.

Застосування генеративного ШІ допускається лише в межах умов конкретного завдання. Здобувач зазначає інструмент, мету використання, суттєві

запити й спосіб перевірки результатів. Заборонено передавати конфіденційні або персональні дані у непогоджені сервіси. Відповідальність за зміст, посилання й висновки несе автор роботи.

Результати попереднього навчання можуть визнаватися відповідно до локальних процедур після зіставлення змісту та результатів. Визнання не замінює обов'язку досягти визначених результатів і не поширюється автоматично на атестацію. Додаткові строки або межі визнання ця програма не встановлює.

Здобувач має право ознайомитися з оціненою роботою, отримати пояснення за критеріями та подати мотивоване звернення про перегляд. Незалежний розгляд, строки й порядок апеляції визначаються чинними локальними актами. На період розгляду зберігаються матеріали роботи та оцінювання.

Доступність забезпечується альтернативними форматами матеріалів, погодженими способами взаємодії й обґрунтованими адаптаціями. Вони мають дозволяти перевірку тих самих результатів навчання. Під час переривання доступу до сервісів використовуються погоджені резервні канали та офлайн-матеріали.

11 Методичне та ресурсне забезпечення

Методичний пакет містить цю програму, навчальні матеріали, інструкції до завдань, приклади оформлення, критерії оцінювання та засоби зворотного зв'язку. Матеріали надаються через погоджений курс Moodle Академії або інший затверджений канал. Адресу конкретного курсу й графік консультацій повідомляє викладач після їх фактичного створення.

Комп'ютер або інший придатний пристрій, доступ до текстового редактора, засобу презентацій, бібліотечних ресурсів і дозволених засобів відеозв'язку. Засоби опрацювання таблиць або локальне аналітичне середовище з фіксацією версій і параметрів.

Викладач перевіряє доступність і працездатність ресурсів до початку завдання. Для кожного програмного засобу визначаються дозволена версія, умови ліцензії та спосіб отримання доступу. Згадування інструмента в програмі не підтверджує його фактичного встановлення; рівноцінна заміна допускається за незмінних результатів навчання.

12 Рекомендовані джерела

Базовими локальними джерелами є ОПП «Професійна освіта. Управління інформаційною безпекою», узгоджений навчальний план 2026 року та чинні положення Академії. Наведені нижче праці й офіційні настанови використовуються для підготовки завдань і самостійної роботи. Повні тексти

стандартів ISO опрацьовуються за наявності правомірного доступу; для обов'язкових вправ викладач забезпечує відкриті рівноцінні матеріали.

1. Cohen L., Manion L., Morrison K. Research Methods in Education. 8th ed. Routledge, 2018.

<https://www.routledge.com/Research-Methods-in-Education/CohenManion-Morrison/p/book/9781138209886>

2. British Educational Research Association. Ethical Guidelines for Educational Research. 5th ed., 2024.

<https://www.bera.ac.uk/publication/ethical-guidelines-for-educational-research-fifth-edition-2024>

3. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris: UNESCO, 2023.

<https://www.unesco.org/en/articles/guidance-generative-ai-education-and-research>

4. АПСВТ. Положення про організацію освітнього процесу. П'ята редакція, 2026. Локальні процедури застосовуються у затвердженій редакції.

<https://www.socosvita.kiev.ua/documents/regulations/educational-process-2026.pdf>

Локальні нормативні документи Академії:
<https://www.socosvita.kiev.ua/documents>

Система Moodle Академії: <https://moodle.socosvita.kiev.ua>

13 Організація навчання за формами

Денна і заочна форми мають однакові компетентності, результати навчання, підсумкові продукти та критерії оцінювання. Відрізняється організація навчальної діяльності. Усі завдання й консультації входять до встановленого обсягу компонента.

Заочна форма Тематичний план

№	Тема	Л	П	Лб	С	СР	Σ
1	Проблема і логіка педагогічного дослідження	2	0	0	1	12	15
2	Пошук та критичний огляд джерел	2	0	0	1	12	15
3	Дизайн і методи дослідження	2	0	0	1	12	15

№	Тема	Л	П	Лб	С	СР	Σ
4	Операціоналізація та моделювання	2	0	0	1	12	15
5	План даних та дослідницька етика	2	0	0	1	12	15
6	Аналіз і представлення результатів	2	0	0	1	12	15
	Разом	12	0	0	6	72	90

Л — лекції; П — практичні; Лб — лабораторні; С — семінарські; СР — самостійна робота; Σ — години. Нуль означає відсутність цього виду занять. Розподіл годин між темами є деталізацією навчального плану.

У заочній формі викладач на заняттях пояснює метод і демонструє зразок, організовує виконання ключової дії та перевіряє результат. Підготовка даних, розширене виконання тематичних завдань і доопрацювання портфоліо здійснюються в межах СР за темами. Завдання з розділів практичної та самостійної роботи виконуються за цим погодинним розподілом; наведені там години стосуються денної форми.

Практичне завдання за оновленим змістом

Розробити протокол дослідження безпечного цифрового освітнього середовища: питання, методи, вибірка або модельні дані, показники й обмеження. Оцінюються відповідність методів, походження даних, етика та відтворюваність.

Завдання включається до тематичного портфоліо або індивідуального завдання і оцінюється за відповідною рубрикою цієї програми. Додаткові бали понад 100 за семестр або захист не встановлюються. Оцінювання охоплює особистий внесок, обґрунтованість рішення, якість продукту та пояснення його обмежень.